

Vastuullisuus Kirjavälityksessä

Vastuullisuusraportti 2022

Sisällysluettelo

Katsaus Kirjavälitykseen

Kirjavälitys lukuina	3
Arvomme.....	4
Eettiset periaatteemme	4

Toimitusjohtajan puheenvuoro

5

Vastuullisuus ja laatu Kirjavälityksessä

Lähtökohdat vastuullisuustyölle	6
Laatujärjestelmämme.....	7

Sidosryhmät ja toimintaympäristö

Toimintamme osana arvoketjua.....	8
Kirjavälityksen henkilöstö ja hallinto	9

Olennaisten aiheiden määrittely

11

Jatkuvalla kehittämisellä lisäarvoa kirja-alalle

Rehellinen ja avoin liiketoiminta	14
Lisäarvoa koko kirja-alalle.....	16
Vastuu asiakkaille.....	17

Kohti vihreämpää arvoketjua

Keskitettyä ja älykästä logistiikkaa	19
Katsaus päästöihimme	20
Toimipaikkojemme energiankulutus.....	22
Jätteet ja niiden käsittely	23
Tehokasta pakkausmateriaalien käyttöä	25

Arjen teoilla kohti hiilikädenjälkeä	26
--	----

Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranaamme

Turvallinen työympäristö	29
Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö	30
Tasa-arvoinen työyhteisö.....	33

Raportointiperiaatteet

34

GRI-sisältöindeksi

35

Katsaus Kirjavälitykseen

Kirjavälitys on yli 100 vuotta toiminnassa ollut logistiikka-alan yritys, joka tuottaa palveluita pääasiassa kirja-alalle. Palvelumme koostuvat logistiikkapalveluista, hankintapalveluista sekä digitaalisista palveluista. Pääkonttorimme sijaitsee Hyvinkäällä, jonka lisäksi Keuruulla toimii toinen toimipisteemme. [Omis-tajamme](#) ovat suomalaisia kustantamoita ja kirjakauppoja.

Kirjavälitys lukuina

Liikevaihto

104,5 milj. €

Myyntituotot

248,1 milj. €

Varastotilaa

23 700 m²

Lavapaikkoja

30 500

Keräilyhyllyjä

10 km

Yhteensä

52 000 nimekettä varastossa

E- ja äänikirjoja sekä sähköisiä oppimateriaaleja tilattavissa

n. 70 000

Välitämme vuodessa

n. 14,7 milj. kirjaa ja n. 4,75 milj. muuta tuotetta

Toimituksia

n. 1,7 milj. vuodessa

Arvomme

Avoimuus

- Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi asiakkaidemme ja sidosryhmiemme kanssa.
- Avoin vuorovaikutus pohjautuu luottamukselle.
- Tarjoamme tasapuolisesti palveluja kaikille kirja-alan toimijoille.
- Monipuolinen vuorovaikutus yhtiön sisällä luo vahvan yhteishengen.

Aktiivisuus

- Yrittäjämäisellä ja asiakaslähtoisellä toiminnalla teemme tulosta.
- Tuotamme asiakkaillemme palveluja, jotka johtavat korkeaan asiakastytyväisyyteen ja pitkäaikaiseen kumppanuuteen.
- Olemme kirja-alan kehittäjä.

Ammattitaito

- Olemme logistiikan ammattilaisia ja tunnemme kirja-alan erityispiirteet.
- Kehitämme osaamistamme yhdessä yhteistyökumppaniemme kanssa.
- Huolehdimme henkilöstön ammattitaidon jatkuvasta kehittämisestä.

Eettiset periaattemme

Vastuu yhteiskunnalle

Haluamme olla vastuullinen kirja-alan toimija, joka vie eteenpäin lukutaidon, oppimisen ja sivistyksen arvoja. Tarjoamme laadukkaita ja eettisesti tuotettuja palveluita parhaan kykymme mukaan.

Vastuu ympäristöstä

Toimitamme asiakkaillemme tuotteet mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittaen. Pyrimme tehokkaaseen kierrättämiseen ja hukkamateriaalin vähentämiseen. Tarkastelemme kumppaneidemme ympäristölaatua.

Vastuu työntekijöistämme

Kohtelemme työntekijöitämme yhdenvertaisesti. Kunnioitamme oikeutta mielipiteen ilmaisemiseen ja ammatilliseen järjestäytymiseen. Tavoittelemme pitkän, hyvän työuran mahdollistamista osaamisen kehittämisen ja eri elämäntilanteiden tuen kautta. Kehitämme työturvallisuutta ja -terveyttä jatkuvassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Vastuu rehellisestä liiketoiminnasta

Noudatamme hyviä liiketoimintatapoja omassa toiminnassamme ja kumppaneidemme kanssa, ja edellytämme hyvien toimintatapojen noudattamista myös kumppaneiltamme. Haluamme rakentaa yhteistyöllä kumppaneidemme kanssa ratkaisuja, jotka luovat lisäarvoa molemmille osapuolille.

Taloudellinen vastuu ja periaatteisiin sitoutuminen

Kannamme vastuun taloudellisesta menestymisestäämme, joka takaa jatkuvuuden työpaikkojen, asiakkaiden ja kumppaneiden suuntaan. Olemme sitoutuneet eettisiin periaatteisiimme ja vaadimme niihin sitoutumista myös kumppaneiltamme. Voimme sanoutua irti yhteistyöstä kumppanien kanssa, joiden toiminta on ristiriidassa eettisten periaatteidemme kanssa.

Toimitusjohtajan puheenvuoro

Yhtiön vastuullisen toiminnan ja kehittämisen raportointi on noussut jatkuvuuden ja menestyksen edellytykseksi. Vuodelta 2021 tehty ensimmäinen vastuullisuusraporttimme sysäsi kehitystyöllemme vauhtia ja auttoi konkretisoimaan jo tehtyjä toimia. Tämä raportti käsittelee vuotta 2022 ja avaa viime vuoden toimintaamme yritys vastuun näkökulmasta.

Toimintaympäristön poikkeukselliset ajat näkyivät epävarmuutena ja inflaation rajuna kasvuna, mikä taas näkyi omassa toiminnassamme kustannusten nousuna. Yhtiön toimintakyky ja taloudellinen kannattavuus säilyivät kuitenkin hyvällä tasolla.

Vuonna 2022 otettiin käyttöön Hyvinkään varastolaajennus, jonka myötä tehtiin myös muita merkittäviä tuotannon uudistuksia. Lisäksi muilla liiketoiminta-alueilla jatkettiin pitkäjänteistä kehitystyötä. Vahvalla ammattitaidolla, tiedolla ja näkemyksellä kehitämme toimintaamme vastuullisuuden huomioiden. Olemme aktiivisesti mukana digitalisaatiossa ja teemme yhteistyötä asiakkaidemme kanssa uusien liiketoimintojen edistämiseksi.

Henkilöstö on osallistunut yhtiön kehitykseen laaja-alaisesti. Mittaamme henkilöstön tyytyväisyyttä säännöllisesti. Henkilöstökyselyjen kautta saamme tärkeää palautetta ja kehitysideoita. Kokonaisuudes-

saan tyytyväisyys yhtiön toimintaan on säilynyt hyvällä tasolla.

Olemme asettaneet tavoitteen tehdä toimintamme hiilineutraalia omien toimintojemme sekä ostoenergian (scope 1 ja 2) osalta vuoden 2023 aikana. Tavoitetta on edistetty konkreettisesti esimerkiksi siirtymällä käyttämään Hyvinkään toimipisteessä uusiutuvaa tuulisähköä. Laskentatavoiltaan tarkentunut päästölaskenta tarjoaa edellisvuotta yksityiskohtaisemman kuvan päästöistämme.

Oman vastuullisuustyömme lisäksi haluamme keskustella aktiivisesti alan muiden toimijoiden kanssa. Avoimella keskustelulla edistämme sekä Kirjavälityksen että yhteistyökumppaneidemme kestävä kasvua. Koko arvoketjun vastuullisuuden edistämisen toimintatavat kumpuavat arvoistamme - haluamme olla jatkossakin aktiivinen, avoin ja ammattitaitoinen tavara- ja informaatiologiikan toimija.

Jaakko Haapakangas, toimitusjohtaja

Vastuullisuus ja laatu Kirjavälityksessä

Lähtökohdat vastuullisuustyölle

Vastuullisuustyömme lähtökohtana toimivat [eettiset periaatteemme](#) sekä [laatuperusteemme](#). Eettiset periaatteet ohjaavat toimintaamme yhteiskunnallisesta, taloudellisesta, ympäristöllisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta. Laatuperusteet taas sitouttavat meidät toimintamme jatkuvaan kehittämiseen. Eettiset periaatteemme, laatuperusteemme ja [tietosuojaperiaatteemme](#) on määritellyt johtoryhmä. Eettiset periaatteet ja laatuperusteet sisältyvät kaikkien uusien työntekijöidemme perehdytyksiin. Vaadimme myös kumppaneiltamme sitoutumista eettisiin periaatteisiimme. Edellä mainittujen periaatteiden lisäksi useat ohjaavat dokumentit, kuten henkilöstösuunnitelma ja ympäristöohjelma toimivat ohjenuorina vastuullisuustyömme tekemisessä.

Perustukset kaikelle toiminnallemme luovat arvomme; avoimuus, aktiivisuus ja ammattitaito. Missiomme on kehittää ja tuottaa yhdessä asiakkaiden kanssa heidän tarvitsemiaan kustannustehokkaita palveluja kirja-alalle. Haluamme siis luoda lisäarvoa koko kirja-alalle, ja muuttaa alan arvoketjua yhä vastuullisemmaksi omalla toiminnallamme.

Vastuullisuustyömme ytimessä ovat älykkään ja keskitetyn logistiikan tuomat ympäristöedut, työ-

turvallisuus ja -hyvinvointi, sekä rehellisenä ja kustannustehokkaana kumppanina toimiminen. Kaikkia edellä mainittuja painopisteitä tukee arvoketjua poikkileikkaava kumppanuusajattelu, avoin vuoropuhelu vastuullisuudesta eri sidosryhmien kanssa sekä kehitysorientoinut ja aktiivinen ote kaikessa, mitä teemme.

Edistämme yhteistyötä toimittajiemme ja asiakkaidemme kanssa esimerkiksi toimivalla tiedonkullalla ja ammattitaitoisella asiakaspalvelulla. Toimittajia auditoidaan säännöllisin väliajoin, mikä auttaa muodostamaan kokonais kuvan toimittajiemme vastuullisuudesta. Asiakkaisiin liittyvistä ilmastovaikutuksista, kuten makulointien tuottamista päästöistä sekä asiakkaiden toimituksiin käytetyn pakkausmateriaalin määrästä raportoidaan asiakkaille. Tämä lisää asiakkaidemme tietoisuutta Kirjavälityksen toiminnoissa toteutuvista päästöistä.

Viime vuonna julkaistiin [ensimmäinen vastuullisuusraporttimme](#), joka kattaa vuoden 2021 toiminnan. Vuosilta 2018–2020 on tehty Kirjavälityksen ympäristöraportti, jossa on tarkasteltu toimintamme ympäristövaikutuksia pitkällä aikavälillä. Vuosilta 2022 ja 2021 olemme teettäneet NGS Finlandilla kartoituksen päästöistämme. Päästölaskelmat toimivat lähtökohtana ympäristövastuullisuustyöllemme ja

ohjaavat toiminnan kehittämistä ympäristövastuun näkökulmasta.

Tämä raportti on toinen vastuullisuusraporttimme, ja se on toteutettu noudattaen GRI-standardia raportoiden meille olennaisista aiheista. Lisää raportointiperiaatteista voit lukea [täältä](#). Raportin tavoitteena on tarjota tilannekuva vastuullisuudestamme tällä hetkellä, ja siten edesauttaa tavoitteiden asetantaa ja vastuullisuustyön tekemistä myös tulevaisuudessa.

Laatujärjestelmämme

Toimintamme on laajasti sertifioitua. Laatu-, tietoturva-, ympäristö-, sekä työterveys- ja työturvallisuussertifikaatit toimivat selkärankana toiminnan jatkuvalle kehittämiselle. Lisäksi Finavia on sertifioinut meidät lentoasematarvikkeiden tunnettuna toimittajana. Laajan sertifiointin mahdollistavaa sisäistä auditointia varten koulutamme joka toinen vuosi uuden joukon auditointia ja laatuosajia. Monipuolinen sisäisten auditointien joukko edesauttaa kehitysorientoitunutta ja sitoutunutta suhtautumista laatuun. Henkilöstömme on sitoutunut noudattamaan laatujärjestelmän periaatteita ja siten ottamaan vastuuta toiminnan laadun ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Lähivuosien painopisteet laadun kehittämisen saralla ovat henkilöstön osaamisen kehittäminen ja motivointi sekä toiminnan mittaamisen ja ennustettavuuden parantaminen. Toiminnan kehittäminen ei voi olla vain kehityspäällikön tai pienen työryhmän tehtävä, vaan koko henkilöstömme on sitoutunut laadun tekemiseen. Jatkuva kouluttaminen ja osaamisen kehittäminen toimii lähtökohtana henkilöstömme ammattitaidolle, ja siten myös toimintamme laadulle. Henkilöstön osaamiseen, hyvinvointiin ja työympäristöön liittyviä asioita käsitellään laajemmin osiossa [Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranamme](#).

Asiakkailla tekemiämme laatulupauksia seurataan useilla järjestelmillä. Tietoperustainen seuranta varmistaa laatulupausten toteutumisen ja auttaa puuttamaan poikkeamiin toimitusketjussa.

ISO 9001:2015 Laatusertifikaatti

ISO 14001:2015 Ympäristösertifikaatti

ISO/IEC 27001:2013 Tietoturvasertifikaatti

ISO 45 001: 2018 Työterveys- ja työturvallisuussertifikaatti

Sisäistä auditointia ja toimittajien auditointia

Sisäiset auditoinnit tehdään meillä perusteellisesti, sillä ne ovat keskeinen toimintamme kehittämisen ja oppimisen väline. Henkilöstömme noin neljäsosa on käynyt laadun ja sisäisen auditoinnin koulutuksen ja osallistunut auditointina yrityksen toiminnan kehittämiseen. Auditointitilat työskentelevät poikkileikkaavasti organisaatiossa tuotanto-, toimihenkilö- ja johtotehtävissä.

Auditoinneissa syntyy paljon kehitysehdotuksia, ja niissä kyseenalaistetaan toimintaa myös ympäristö-, turvallisuus- ja vastuullisuusnäkökulmista. Kun auditointina olemme syvällisemmin tarkastelleet toisen osaston toimintaa ja ottaneet asioihin eri näkökulmia, olemme oppineet myös ymmärtämään ja arvostamaan toistemme työtä. Tämä näkyy hyvänä työilmapiirinä ja parantuneena kommunikaationa organisaation sisällä.

Auditoinneissa vuosittain myös tärkeimpien yhteistyökumppaneidemme laatua. Meille on tärkeää edistää vastuullisuutta avoimella keskustelulla koko arvoketjussa, ja toteutamme tätä käymällä keskustelua auditoinneissa myös ympäristö- ja vastuullisuusnäkökulmista.

Sidosryhmät ja toimintaympäristö

Toimintamme osana arvoketjua

Kirjavälityksen tärkeimpiä sidosryhmiä ovat asiakkaat, henkilöstö, tavar- ja palveluntoimittajat sekä omistajat. Asiakkaat koostuvat kustantajista, kirja- ja verkkokaupoista, vähittäiskaupasta, oppilaitoksista, kirjastoista, kirjakerhoista, mediataloista, kirjapainoista ja markkinointimateriaalien tuottajista. Tavar- ja palveluntoimittajia ovat esimerkiksi kustantamot, kuljetusyrietykset ja pakkausmateriaalien toimittajat.

Kumppanuutemme eri sidosryhmien kanssa ovat pitkäaikaisia. Haluamme olla luotettava kumppani kaikille sidosryhmillemme, ja edistää toimivaa, kaksisuuntaista vuorovaikutusta. Panostukset kumppanuusajattelun kehittämiseen näkyvät esimerkiksi pitkinä työsuhteina ja toimittajasuhteina palveluntoimittajien kanssa. Luotettava toimitusketju lisää toimintavarmuuttamme.

Olemme Kirjakauppaliiton, EDItEUR:n sekä Kaupan liiton jäseniä. Kirjakauppaliitto on kirja- ja paperikauppojen etujärjestö. EDItEUR on kansainvälinen toimija, joka koordinoi sähköisen kirjaliiketoiminnan ja tuotetiedon standardien kehitystä. Kaupan liitto on kaupan alan toimijoiden järjestö ja edunvalvoja. Meille on tärkeää edistää vastuullisuustyötä järjestöjen kautta, ja pyrkiä löytämään yhteistyöllä koko kirja-alaa hyödyttäviä toimintamalleja.

Kirjavälityksen arvoketjussa laadukkaalla tiedolla ja sen kululla eri sidosryhmien välillä tietoturvallisesti ja oikea-aikaisesti on olennainen rooli. Tiedonkulku eri sidosryhmien välillä sekä ulkoisesti että sisäisesti edistää arvon yhteisluontia myös vastuullisuuden näkökulmasta. Jaamme tietoa kumppaneiden kanssa avoimesti, mikä edesauttaa myös kumppaneidemme omien vastuullisuustoimenpiteiden tekemistä. Pystymme esimerkiksi raportoimaan asiakkaille käytetyt pakkausmateriaalit, rahdit sekä ma-

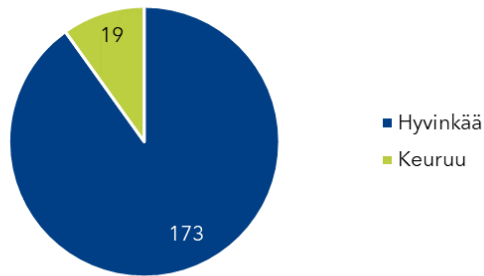
kulointien määrän ja hiilijalanjäljen heidän omia päästölaskelmiaan varten.

Logistiikka toimialana mahdollistaa vastuullisuuden edistämisen suuressa mittakaavassa koko arvoketjun osalta, sillä logistiikan arvoketjussa eri kumppanit toimivat tiiviissä yhteistyössä toistensa kanssa. Yhden toimijan vastuullisuusvaatimukset edellyttävät siis herkästi muutoksia myös arvoketjun muiden toimijoiden toiminnassa. Tämä on näkynyt myös meidän toiminnassamme sidosryhmien kiinnostuksena Kirjavälityksen ympäristövastuullisuutta kohtaan.

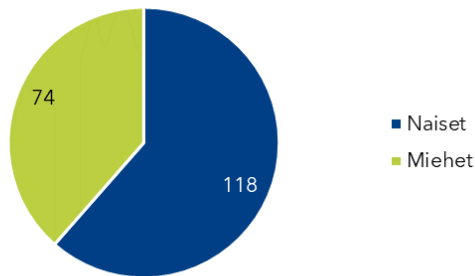
Auditoimme toimittajiamme säännöllisesti. Tarkastelemme erityisesti kuljetusliikkeiden ympäristövastuullisuutta, sillä suurin osa scope 3 -päästöistämme liittyy kuljetuksiin. Lisää päästöistämme voit lukea osiosta [Katsaus päästöihimme](#). Toimittaja-auditoinnit toimivat kaksisuuntaisen vuorovaikutuksen tukena, ja auttavat havaitsemaan mahdollisia poikkeamia kumppaniemme toiminnassa. Poik-

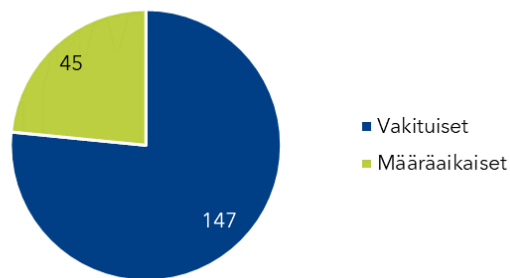
Henkilöstö toimipaikoittain

Henkilöstön sukupuolijakauma

Vakituiset ja määräaikaiset työsuhteet

keamat voivat olla taloudellisia, ympäristöllisiä tai sosiaalisia, ja niihin puututaan aina havaittaessa

asianmukaisin toimenpitein. Näin pyrimme pitämään huolta koko arvoketjun kattavasta vastuullisuuden ja laadun ylläpitämisestä ja parantamisesta.

Kirjavälityksen henkilöstö ja hallinto

Henkilöstö on meillä erityisen tärkeä sidosryhmä, sillä ammattitaitoinen palvelumme rakentuu henkilöstömme osaamisesta. Kaikki tässä osiossa tarkastellut henkilöstöluvut on raportoitu raportointijakson lopusta, eli ajankohdalta 31.12.2022.

Vuoden 2022 lopussa henkilöstön määrä oli 192 henkilöä (2021: 194). Pelkän vakituisen henkilöstön osalta tulovaihtuvuus oli 12 % (2021: 8 %) ja lähtövaihtuvuus 13 % (2021: 10 %). Vaihtuvuudet on laskettu seuraavalla kaavalla: lähteneet tai tulleet vakituiset henkilöt/vakituiset työsuhteet 31.12.2022. Työn sesonkiluontoisuuden vuoksi työllistämme paljon ihmisiä määräaikaisilla työsuhteilla. Vuoden 2022 aikana solmittiin 140 määräaikaista työsuhdetta, ja määräaikaisia työsuhteita päättyi 139 kappaletta. Suurin osa henkilöstöstä työskentelee täysiaikaisena. Tarkasteluajankohtana noin 40 henkilöä työskenteli osa-aikaisella sopimuksella.

Tuotannossa määräaikainen henkilöstö työskentelee sesonkivaihtelun tarpeiden kattamiseksi. Asiantuntijatehtäviin määräaikaista henkilöstöä pal-

kataan projektityöhön. Työllistämme työntekijöitä myös vuokratyöyrityksen kautta. Vuokratyöntekijöiden määrä vaihteli vuoden aikana, ja enimmillään vuokratyöntekijöitä oli sesonkiaikana hieman alle 60. Noin 71 % vuokratyöntekijöistä työskenteli kokoajaisella sopimuksella. Vuonna 2022 painopiste sesonkivaihtelun kattamisessa siirtyi vuokratyöyrityksen kautta työllistämiseen vahvemmin määräaikaisten työntekijöiden palkkaamiseen. Osa-aikaisia sopimuksia tehdään tuotannon vaihtelun tarpeen kattamiseksi sekä työntekijöiden toiveesta. Vuonna 2022 työllistimme 21 kesätyöntekijää, joista osa jatkoi myös syksyllä sesonkityöntekijöinä.

Henkilöstöstämme 85 % on työehtosopimusten piirissä. Työsopimuksissa noudatetaan kaupan alan työehtosopimusta. Johtajasopimukset ja asiantuntijat jäävät työehtosopimusten ulkopuolelle. YTN ja Kaupan liitto ovat hyväksyneet laajat mahdollisuudet paikalliselle sopimiselle, johon asiantuntijataso sisältyy.

Uudet ja päättyneet työsuhteet vakituisen henkilöstön osalta

Uudet työsuhteet	Naiset	Miehet
Hyvinkää	15	2
Keuruu	1	0

Päättyneet työsuhteet	Naiset	Miehet
Hyvinkää	15	2
Keuruu	2	0

Henkilöstöluvut 31.12.2022

	Yhteensä	Hyvinkää	Keuruu	Naiset	Miehet	Vakituiset	Määräaikaiset
2022	192	173	19	118	74	147	45
2021	194	174	20	123	71	159	35

Vuosittain järjestetään varsinainen yhtiökouros, jossa nimitetään hallituksen jäsenet sekä päätehtään tilikaudelle tilintarkastaja. Osakkeenomistajat valitsevat yhtiökokouksessa hallituksen jäsenet yhtiön kulloinkin voimassaolevia yhteisösääntöjä noudattaen. Vuonna 2022 hallituksessa oli neljä jäsentä, kolme miestä ja yksi nainen. Hallituksen vastuut määräytyvät osakeyhtiölain mukaan. Hallitus kokoontui vuoden 2022 aikana seitsemän kertaa.

Operatiivisesta toiminnasta vastaava johtoryhmässä tapahtui vuoden 2022 aikana muutoksia. Vuoden 2022 lopussa johtoryhmä koostui neljästä henkilöstä, kahdesta naisesta ja kahdesta miehestä. Toimitusjohtajan lisäksi johtoryhmään kuuluivat talous- ja IT-johtaja, tuotantojohtaja ja palvelujohtaja. Vastuullisuuden liittyviä asioita auditoidaan sisäisesti, ja tulokset sekä muut vastuullisuuden liittyvät kehitysasiat käsitellään vuosittain johdon katselmuksessa. Vastuullisuuden liittyviä asioita ja ratkaisuja syntyy myös johtoryhmän sisästä. Johtoryhmään myös nostetaan käsiteltäväksi vastuullisuuden liittyviä asioita aina tarpeen mukaan. Vastuullisuusraportin sisällön ja olennaiset aiheet on hyväksynyt johtoryhmä.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia Kirjavälityksen strategian pitkäjänteisestä kehittämisestä, inves-

toinneista ja yhtiön tuloskehityksestä kirja-alan tarpeisiin hyvän hallintotavan mukaisesti. Vastuullinen liiketoiminta, henkilöstöstä huolehtiminen ja asiakastytyväisyys ovat yhtiön toiminnan keskiössä.

Henkilöstökysely ja asiakastytyväisyyskysely ja niissä mahdollisesti esiin tulleet kriittiset huolet käydään kerran vuodessa läpi hallituksen kokouksessa. Näin hallituksen tietoon tulee myös tärkeimpien sidosryhmiemme näkemyksiä. Hallitus asettaa henkilöstö- ja asiakastytyväisyydelle tavoitteet, ja lisäksi kehitystarpeille määrittellään tarvittavat toimenpiteet ja tavoitteet. Vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa huomioidaan myös vastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen liittyvät toimenpiteet.

Hallitus seuraa ja valvoo yhtiölle asetettujen tavoitteiden sekä hyvän liiketoiminnan toteutumista. Sisäistä valvontaa toteutetaan laajuudessa, joka mahdollistaa oikeellisen tilinpäätöksen laatimisen sekä lain- ja sopimusten mukaisen liiketoiminnan toteuttamisen. Yhtiökokous päättää vastuuvapaudesta varsinaisessa vuosittaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Sesonkityötä Keuruulla

Keväisin Keuruulle palkataan peruskoulujen kirjasesonkia varten noin 20 henkilöä. Suurin osa sesonkityöntekijöistä on nuoria, jotka tulevat ensimmäiseen työpaikkaansa. Esimerkiksi abeille työ peruskoulujen kirjasesongin aikaan on sopinut hyvin, sillä sesonki ajoittuu keväälle ylioppilaskirjoitusten jälkeiseen aikaan.

Haluamme tukea nuorten kiinnittymistä työelämään työllistämällä nuoria. Samalla usein nuorille sopiva lyhytaikainen työrupeama auttaa meitä vastaamaan sesongin aiheuttamaan volyyminvaihteluun. Koska työ Kirjavälityksessä on monelle nuorelle ensimmäinen työpaikka, olemme panostaneet erityisen paljon perehdytykseen. Keuruulla koko henkilöstö toimii perehdyttäjänä, ja perehdytystä tehdään yhteisövastuullisella ja jatkuvalla otteella. Laadukkaalla perehdytyksellä pyritään tukemaan jatkuvaa työssäoppimista ja positiivista kokemusta työelämästä. Keuruulla työttyväisyys on ollut myös huippuluokkaa. Vuoden 2022 henkilöstökyselyn kaikkien kysymysten keskiarvo oli 5,1/6.

Olennaisten aiheiden määrittely

Olennaiset aiheet

Jatkuvalla kehittämisellä lisäarvoa kirja-alalle

- Rehellinen ja avoin liiketoiminta
- Lisäarvon tuottaminen koko kirja-alalle
- Asiakkaiden tietoturvasta huolehtiminen

Kohti vihreämpää arvoketjua

- Keskitetyn ja älykkään logistiikan edistäminen
- Toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi
- Arjen teot osana ympäristövaikutusten aktiivista vähentämistä

Ammattitaitoinen henkilöstö voimavarana

- Henkilöstön hyvinvointi, turvallisuus ja ammattitaito

Toimintamme vastuullisuuden kannalta olennaiset aiheet määritellään, jotta voimme tarjota tasapainoisen ja kattavan tilannekuvan vastuullisuudestamme tällä hetkellä. Olennaiset aiheet ovat vaikutuksia, joiden suuruusluokka on vastuullisuutemme näkökulmasta merkittävien. Siksi olennaisiin aiheisiin keskittyminen myös vastuullisuustoimenpiteiden näkökulmasta on merkittävää. Olennaiset aiheet tunnistettiin seuraavan prosessin vaiheiden avulla:

- 1) Kaikkien Kirjavälityksen toiminnan vaikutusten tunnistaminen.
- 2) Vaikutusten ryhmittely aiheiksi.
- 3) Aiheiden priorisointi ja ryhmittely kolmeen tärkeysluokkaan vaikutuksen suuruuden ja sidosryhmien kiinnostuksen mukaan.
- 4) Olennaisten aiheiden vahvistaminen johtoryhmässä.

Prosessi auttoi siivilöimään laajasta kokonaisuudesta meidän aiheuttamiemme vaikutusten näkökulmasta kaikista merkityksellisimmät asiat, ja siten ohjaamaan huomiota suurimman vaikutusluokan aiheisiin. Lisäksi olennaisten aiheiden määrittelyprosessi varmistti, ettei raportin rajauksen ulkopuolelle jää arvojemme tai eettisten periaatteidemme näkökulmasta tärkeitä aiheita.

Sidosryhmien näkökulmaa olennaisiin aiheisiin tarkasteltiin sisäisesti. Asiakas- ja toimittajarajapinnassa toimivien henkilöiden kanssa keskusteltiin vastuullisuuden eri näkökulmista. Näin pyrittiin pääsemään välillisesti käsiksi sidosryhmiemme arvostamiin asioihin toimintamme vastuullisuudessa. Lisäksi tarkasteltiin asiakastytyväisyys- ja henkilöstökyselyitä, ja poimittiin niistä esiin nousseita vastuullisuuden teemoja. Sidosryhmän näkökulma huomioitiin aiheiden priorisoinnissa.

Olennaiset aiheet voidaan rinnastaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin, joista viisi tavoitetta on nostettu osaksi tätä vastuullisuusraporttia. Kyseiset tavoitteet liittyvät eniten meidän toimintaamme ja tunnistamiimme olennaisiin aiheisiin. Olennaisiin aiheisiin vaikuttamalla voimme siis myös omalta osaltamme edistää näiden kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Seuraavat tavoitteet on nostettu osaksi tätä raporttia:

Hyvä koulutus liittyy rooliimme kirja-alan arvoketjussa. Toimimalla vastuullisena osana arvoketjua voimme edesauttaa suomalaisen lukutaidon, oppimisen ja sivistymisen edistämistä. Lisäksi ammattitaito on osa arvojamme, mikä näkyy henkilöstön ammattitaidon tukemisena ja kehittämisenä koulutuksen, perehdytyksen, työnkierron ja urakehityksen tuen kautta.

Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on tärkeä osa henkilöstövastuutamme, ja haluamme ylläpitää ja edistää tasa-arvoa työyhteisössä parhaalla mahdollisella tavalla.

Olemme mukana rakentamassa **kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja** kehittämällä kirja-alaa aktiivisesti, ja vastaamalla asiakkaiden tarpeisiin keskitetystä, kustannustehokkaasta ja älykkästä logistiikasta. Muutamme toimintatapojamme resurssitehokkaammiksi ja ympäristöystävällisemmiksi.

Asetamme tavoitteet toiminnan kehittämiseksi niin, että voimme esimerkiksi päästövähennyksillä saavuttaa **ilmastotekoja**.

Koko arvoketjun kattava **yhteistyö ja kumppanuus** toimii edellytyksenä logistiikka- ja kirja-alan vastuullisuustyölle. Emme halua tarkastella työtämme vain omasta näkökulmastamme, vaan työskennellä yhteisen parhaan optimoimiseksi.

Taloudellinen vastuu

Jatkuvalla kehittämisellä lisäarvoa kirja-alalle

Taloudellinen vastuullisuus Kirjavälityksessä rakentuu avoimen ja rehellisen liiketoiminnan pohjalle. Haluamme luoda lisäarvoa koko kirja-alalle olemalla luotettava kumppani ja kehittämällä toimintaamme aktiivisesti ja pitkäjänteisesti.

Rehellinen ja avoin liiketoiminta

Arvoistammekin löytyvä avoimuuden periaate näyttyy poikkileikkaavasti toiminnassamme. Taloudellisesta näkökulmasta meille on tärkeää olla kumppaneillemme läpinäkyvä ja kustannustehokas kumppani. Kaikki edellä mainittu perustuu luottamukselle, mikä on rakentunut vuosien saatossa pitkien asiakas-

ja toimittajasuhteiden myötä. Toisaalta viime vuosina olemme solmineet useita merkittäviä uusia asiakkuuksia, joiden avulla edistämme pitkäjänteistä kasvua. Kohtelemme kaikkia kumppaneitamme yhdenvertaisesti, ja sopimusten kautta olemme sitouttaneet itsemme laatuperusteisiimme. Taloudellisesta suorituskyvystämme ja toimintamme laadusta kertovat myös Asiakastieto.fin Suomen Vahvimmat

Platina 2007-2022 -sertifikaatti sekä Kauppalehden Kestomenestyjä 2017-2023 -sertifikaatti.

Läpinäkyvä toiminta mahdollistaa kaksisuuntaisen vuorovaikutuksen kumppaneiden kanssa. Toimiva vuorovaikutus edistää kirja-alan arvoketjun kehittämistä, ja siten tuottaa taloudellisia hyötyjä sekä kumppaneillemme että meille. Haluamme myös

Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen

		2022	2021	2020
Tuotettu taloudellinen lisäarvo t €	Tilikauden liikevaihto, rahoitustuotot ja liiketoiminnan muut tuotot	104 606	98 420	84 386
Jaettu taloudellinen lisäarvo t €	Henkilöstö	7 747	7 415	6 490
	Palkat ja palkkiot	6 346	6 063	5 453
	Eläkekulut	1 181	1 127	854
	Muut henkilöstösivukulut	220	225	183
	Tuotteiden ja palveluiden toimittajat	89 984	84 236	71 290
	Aineet ja tarvikkeet (sisältää varaston muutoksen)	86 255	79 987	68 943
	Ulkopuoliset palvelut	3 729	4 249	2 347
	Liiketoiminnan muut kulut	3 518	3 054	2 923
	Vuokrat	1 743	1 473	1 302
	Kiinteistö- ja kalustokulut	498	446	383
	IT-kulut	530	501	538
	Muut liiketoiminnan kulut	747*	634	700
	Omistajat	2 554	2 554	2 554
	Julkinen sektori (verottaja)	537	633	626
	Rahoitussektori	9	9	8
Toiminnan kehittämiseen jäänyt taloudellinen arvo t €		257	519	495

*sisältää 35 t € lahjoituksen Suomen Punaiselle Ristille

edistää koko arvoketjun vastuullisuutta kehittämällä toimintaamme yhä energiatehokkaampaan ja vähäpäästöisempään suuntaan.

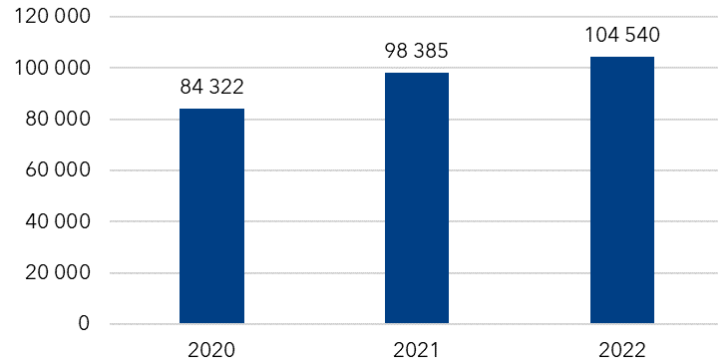
Taloudellinen menestymisemme takaa jatkuvuuden työntekijöiden ja kumppanuuksien näkökulmasta. Haluamme olla luotettava osa logistiikka-alan toimija mitä edistää osaltaan pitkän tähtäimen suunnittelu ja kasvu. Olemme Hyvinkäällä merkittävä työllistäjä, mikä edesauttaa paikallista kasvua. Panostuksemme [henkilöstön kouluttamiseen](#) myös lisää paikallista logistiikkaosaamista. Toiminnallamme edesautamme myös välillisesti useiden henkilöiden työllistämistä esimerkiksi toimitusyritysten ja tavarantoimittajien kautta.

Noudatamme toimintaamme koskevaa lainsäädäntöä, emmekä hyväksy korruptiota tai muita hyvän liiketoimintatavan vastaisia käytäntöjä. Eettinen liiketoiminta on tärkeä osa toimintatapaamme. Tarkastelemme aina tarpeen tullen toimintatapojamme voidaksemme varmistaa vastuulliset käytännöt kaikilla toimintamme osa-alueilla.

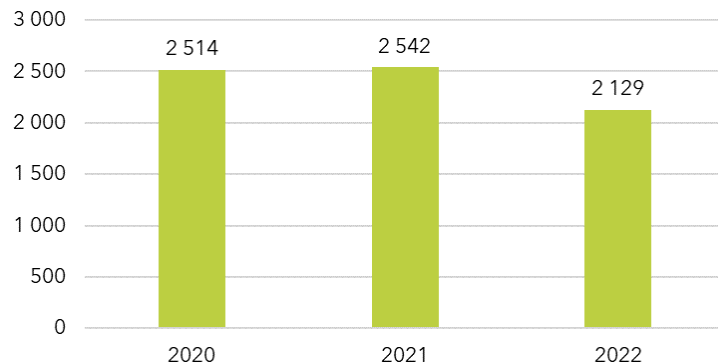
Pidämme huolta siitä, että noudatamme verolainsäädäntöä. Maksamme veromme Suomeen, emmekä tee verosuunnittelua, joka tähtäisi maksettavien verojen määrän keinotekoiseen pienentämiseen. Meillä ei myöskään ole tilejä ulkomailla. Johtoryhmä käy tasaisin väliajoin verolainsäädännön uudistukset läpi, jotta voimme varmistua siitä, että noudatamme kaikkia meitä koskevia verotuksellisia säädöksiä. Vuonna 2022 maksoimme välittömiä veroja

537 t euroa. Lahjoitimme 35 000 euroa Suomen Punaisen Ristin katastrofirahastoon, joka jakaa apua Ukrainassa. Emme hakeneet tai saaneet tukia tai avustuksia vuonna 2022.

Liikevaihto t €

Tilikauden voitto t €

Lisäarvoa koko kirja-alalle

Haluamme rakentaa yhdessä kumppaneidemme kanssa ratkaisuja, joka tuottavat lisäarvoa molemmille osapuolille. Omalla toiminnallamme vaikutamme välillisesti myös kumppaneidemme toimintaan, ja siten edistämme koko arvoketjun kehittymistä vastuullisempaan suuntaan.

Ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan toimintaamme vahvasti kuljetusten päästöihin liittyvien rajoitusten sekä yleisen kustannustason nousun kautta. Tiedostamalla ympäristövaikutuksemme voimme ennakoida toimintaympäristön muutosta, ja siten tehdä myös vastuullisuustoimenpiteitä ennakoivasti. Toisaalta vaatimukset vastuullisuudesta ovat myös mahdollisuus. Jatkamalla aloittamaamme vastuullisuustyötä voimme myös vastata markkinoiden muuttuviin vaatimuksiin vastuullisemmasta toiminnasta. Tässä tukena on toimintamme kannalta olennaisten aiheiden vaikutuksiin keskittyminen.

Arvojemme mukaisesti haluamme aktiivisesti kehittää toimintaamme sekä logistiikka- ja kirja-alaa. Vahva prosessiosaaminen ja investointikyky mahdollistavat panostusten tekemisten toiminnan uudistamiseen ja kehittämiseen. Hyödynnämme toiminnassamme automaatiota, jonka avulla teemme palvelustamme yhä toimintavarmempaa sekä kustannustehokkaampaa. Tämä parantaa myös asiakkaidemme kilpailukykyä. Toiminnan kehittämisen osana hyödynnetään myös data-analytiikkaa ja koneoppimista. Panostamalla informaation ja logistiikan yhdistämi-

seen, ja investoimalla älykkään logistiikan arvoketjun luomiseen varmistamme, että pystymme vastaamaan kumppaneidemme tarpeisiin myös tulevaisuudessa. Vuonna 2022 panostimme erityisesti Hyvinkään toimipisteen laajennuksen, Salojärvi-varaston, käyttöönottoon, lajittelijan laajempaan hyödyntämiseen sekä pakkauskoneen käyttöönottoon. Lisää keskitetystä ja älykkästä logistiikasta voit lukea osiosta [Keskitettyä ja älykästä logistiikkaa](#).

Vastuu asiakkaille

Tieto on tärkeä osa toimintaamme. Käsittelemme suurta määrää kumppaneidemme toiminnalle olennaista tietoa. Siksi pidämme myös huolta, että tietojen käsittely on huolellista, eikä vaaranna kumppaneidemme toimintaa. Haluamme toimia luotettavana kumppanina ja harjoittaa hyviä liiketoiminnan käytäntöjä, mikä edellyttää myös huolellista ja tietoturvallista asiakas- ja tuotetietojen käsittelyä. Henkilötietojen käsittelyn perustana toimivat [tietosuojaperiaatteme](#). Toisaalta huolehdimme myös siitä, että kaikki hallussamme oleva tieto on oikeaa, muuttumatonta ja saatavilla. Noudatamme tietoturva- ja tietosuojavelvoitteisiin liittyvää lainsäädäntöä. Pyrimme mahdollisimman reaaliaikaiseen ja läpinäkyvään tiedon jakamiseen asiakkaillemme pitäen aina luottamuksellisuuden tärkeimpänä asiana mielessä.

Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain, ja meille on tärkeää jalkauttaa siitä saatua palautetta omaan toimintaamme. Asiakastytyväisyys on pysynyt hyvällä tasolla, ja kuluneina vuosina trendi on ollut myös nouseva.

Viestimme asiakkaillemme avoimesti ja aktiivisesti. Vaikka pandemian aikana asiakastapaamiset siirryttiin toteuttamaan ainoastaan etänä, ovat etäyhteydet myös osaltaan edistäneet aktiivista ja tiivistä yhteydenpitoa asiakkaiden kanssa. Olemme myös järjestäneet asiakkaillemme esimerkiksi webinaareja kirja-alaan ja meidän toimintaamme liittyvistä aiheista. Webinaarien sisältö on käsittänyt sekä koulutusai-

heita että muita kirja-alan teemoja, kuten tuotetietoihin liittyvää sisältöä.

Osaavaa asiakaspalvelua

Ammattitaitoinen asiakaspalvelu on meille erittäin tärkeää, ja olemmekin saaneet asiakastytyväisyyskyselyissä positiivista palautetta asiakaspalvelustamme. Asiakaspalvelumme henkilöstö koostuu todellisista moniosaajista, mikä edellyttää myös ammattitaidon aktiivista ylläpitoa. Ammattitaitoa kehitetään päivittäisessä toiminnassa sisäisellä ohjauksella ja tiedonjakamisella sekä tarpeen mukaan erilaisilla koulutuskokonaisuuksilla. Asiakaspalvelussa on laajennettu tekoälyn hyödyntämistä, jotta esimerkiksi kiireelliset tiketit saadaan siirrettyä automaattisesti käsittelyjonoon.

Asiakastytyväisyys

Vuoden 2022 asiakastytyväisyyskyselyssä kaikkien asiakasryhmien palautteiden keskiarvo oli 4,14 asteikolla 1-5. Asiakaspalvelumme saa lähes aina korkeimmat arvosanat – viitenä peräkkäisenä vuotena aina yli neljän. Vahvuksiksemme on mainittu asiakastytyväisyyskyselyissä pitkäaikainen kokemus, palveluiden ja toimintatapojen jatkuva kehittäminen, luotettavuus ja vahva osaaminen.

Ympäristövastuu

Kohti vihreämpää arvoketjua

Kirjavälityksen ympäristöllinen vastuullisuus perustuu vahvasti tehostetun ja keskitetyn logistiikan luomiin ympäristöhyötyihin. Tavoitteenamme on tehdä toiminnastamme hiilineutraalia omien päästöjemme sekä ostoenergian osalta (scope 1 ja 2) vuoden 2023 aikana. Vuonna 2022 teimme useita toimenpiteitä tämän tavoitteen edistämiseksi, sekä kokonaispäästöjemme pienentämiseksi.

Keskitettyä ja älykästä logistiikkaa

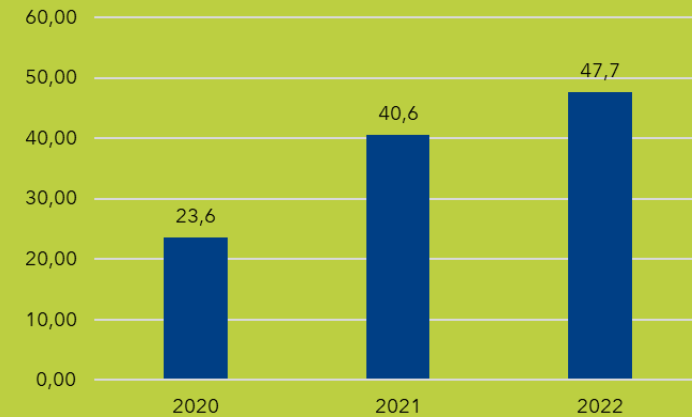
Ympäristövastuullisuutemme ytimessä on keskitetty, älykäs logistiikka, ja sen tuomat tehokkuusedut. Ympäristövastuuseen liittyvät toimenpiteemme keskittyvätkin monin paikoin tehostamiseen ja logistiikan keskittämisen edistämiseen. Logistiikan tapauksessa tehokkuus tarkoittaa usein myös ympäristöystävällisyyttä. Kun esimerkiksi monen eri asiakkaan kuljetukset hoidetaan keskitetysti, täytyy kuljetuksia toteuttaa vähemmän kuin tilanteessa, jossa jokaisella toimijalla olisi oma varasto. Tällöin myös päästöjä syntyy vähemmän.

Vuonna 2022 päivitimme ympäristöohjelmamme, joka tähtää siihen, että olisimme yhä ympäristötehokkaampi ja vastuullisempi osa kirja-alan arvoketjua. Vastuullisuusraportissa raportoitavat toimintamme kannalta olennaiset aiheet sekä ympäristöohjelman tavoitteet ja toimenpiteet kulkevat käsi kädessä. Vastuullisuusraportointi toimii seurannan työkaluna ympäristöohjelman toteutuksessa.

Kirja-alan logistiikka on keskittynyt viime vuosi-
na yhä vahvemmin Hyvinkään toimipisteeseemme
useiden uusien asiakkuuksien myötä. Tämä tehostaa
esimerkiksi kuljetuksia, ja vähentää siten päästöjä,
kuten aiemmin mainittiin. Hyvinkäällä toteutettu va-
rastolaajennus, panostukset automaatioon ja proses-
sien tehostaminen edistävät logistiikan keskittämistä
entisestään, kun kapasiteettimme kasvaa.

Keskitetyn logistiikan lisäksi olemme vahvasti mukana kirja-alan digitalisaatiossa. Kehitämme jatkuvasti sähköisiä palvelujamme tarjotaksemme ympäristöystävällisempiä ratkaisuja asiakkaillemme. Yleinen markkinan muutos sekä yhteistyö kumppaneidemme kanssa on toiminut ajurina sähköisten aineistojen jakelun ja sähköisten asiointipalveluiden uudistamiselle. Tämä selittää myös sähköisten materiaalin myynnin voimakasta kasvua viime vuosina.

Sähköisten materiaalien myynti milj. €

Katsaus päästöihimme

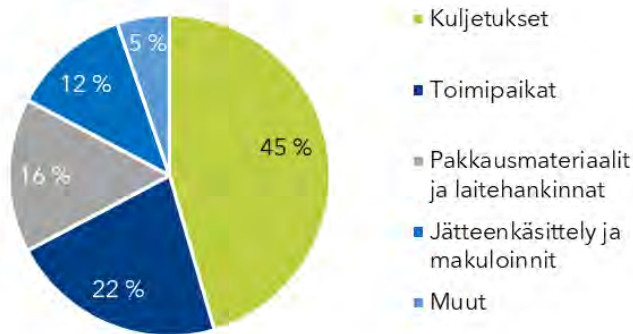
Päästölaskennan toiminnastamme vuodelta 2022 toteutti NGS Finland Oy. Laskennassa käytettyjen päästökertoimien lähteet on esitetty osiossa [Raportointiperiaatteet](#). Toimipaikkojen sekä kuljetusten päästöjen laskentatavoissa on tehty muutoksia, joita on avattu myöhemmin tässä luvussa. Laskentatavan muutosten takia päästöjä koskevat luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuoden lukujen kanssa.

Päästökartoitus toimii tärkeänä työkaluna päästöjen vähentämiseen tähtäävien toimiemme seurannassa. Tavoitteenamme on olla scope 1-2 päästöjen osalta hiilineutraali vuoden 2023 aikana. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää ostoenergian päästöjemme minimoimista, sekä jäljelle jäävien päästöjen kompensointia luotettavan ja avoimen kompensointikohteen kautta.

Toimintamme kokonaispäästöt olivat 287,5 t CO₂e (hiilidioksidiekvivalenttonnia) vuonna 2022 hankintaperusteisesti laskettuna. Aiempaa tarkemmat lähtötiedot antavat päästöistämme todenmukaisemman kuvan kuin viime vuoden laskenta. Suurimmat laskennalliset muutokset ovat toimipaikkojen päästöissä, joiden suuruus on hankintaperusteisesti laskettuna 62,6 t CO₂e ja sijaintiperusteisesti laskettuna 285,9 t CO₂e (2021: 287,3 t CO₂e). Tässä raportissa kokonaispäästöt raportoidaan käyttäen hankintaperusteista laskentatapaa ostoenergian osalta. Hankintaperusteinen laskentatapa tarjoaa tarkemman kuvan aiheuttamistamme päästöistä, sillä las-

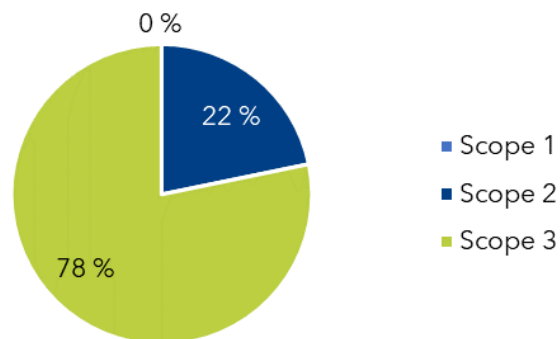
kenta perustuu itse ostamamme energian päästökertoimiin. Sijaintiperusteisessa laskentatavassa huomioidaan Suomen sähkön ja kaukolämmön ominaispäästöt tuotantojakauman mukaisesti.

Päästöt t CO₂e

Muut-luokka sisältää energiantuotannon elinkaari-päästöt, liikematkustuksen ja etätyön.

Päästöt t CO₂e scope-jaottelulla

Omien toimintojemme (scope 1 ja 2) päästöintensiteetti

0,252 t CO₂e/myynti milj. €

Koko toiminnan (scope 1-3) päästöintensiteetti

1,159 t CO₂e/myynti milj. €

Toimipaikkojen päästöjen lisäksi myös kuljetusten kohdalla laskenta on vuodelta 2022 tarkempi kuin aiemmin, sillä laskennan lähtötietoina on käytetty tonnikilometrejä, minkä avulla saadaan muodostettua mahdollisimman todenmukainen kuva kuljetusten päästöistä. Huomattava lasku kuljetusten päästöissä johtuu siis laskentatavan muutoksesta sekä tarkemmista lähtötiedoista. Myös pakkausmateriaalien päästöt ovat laskeneet huomattavasti, sillä tämän vuoden laskennassa päästökerroin on saatu suoraan pakkausmateriaalien toimittajalta. Laskua selittää osittain myös pienentynyt ostetun pakkausmateriaalin määrä, mutta luvut eivät laskentatavan muutoksesta johtuen ole vertailukelpoiset keskenään.

Vuonna 2022 suurin osa päästöistämme syntyi kuljetuksista kattaen 45 % kokonaispäästöistä.

Toiseksi suurin, 22 % kattava osa muodostui kiinteistöjen käyttämästä energiasta. Pakkausmateriaalit sekä jätteidenkäsittely ja makuloinnit kattoivat yhdessä noin 28 % päästöistämme. Päästölaskennassa makulointeihin on laskettu vain meidän tilaamamme makuloinnit.

Päästöjen scope-luokittelu kertoo, kuinka paljon yritys voi vaikuttaa päästöjen syntymiseen. Scope 1 kattaa päästöt, joihin yritys voi toiminnallaan suoraan vaikuttaa. Scope 1 -päästöihin sisältyy meidän tapauksessamme vain työajo. Scope 2 -päästöt muodostuvat ostoenergiasta, eli meidän tapauksessamme scope 2 -päästöihin lasketaan vain toimipaikkajemme päästöt. Loput epäsuorat päästöt lasketaan

scope 3 -laajuuteen. Koska Kirjavälitys on osa logistiikan arvoketjua, syntyy suurin osa toimintamme päästöistä scope 3 -laajuudessa. Scope 3 -päästöjä ovat esimerkiksi kuljetuksista, pakkausmateriaaleista, jätteistä ja makuloinneista syntyvät päästöt.

Päästöt lähteiden mukaan t CO₂e

	Päästölähde	2022	2021
Scope 1	Työajo	0	1,1
Scope 2	Hyvinkään toimipaikka	38,5*	235,2
	Keuruun toimipaikka	24,1*	54,1
Scope 3	Pakkausmateriaalit	39,2	125,8
	Laitehankinnat	5,4	Ei tarkastelussa
	Jätteenkäsittely	33,4	88,3
	Makuloinnit	0,9	1,9
	Kuljetukset	130,8	315,8
	Energiantuotannon elinkaari-päästöt	14,1	Ei tarkastelussa
	Liikematkustus	0,6	Laskettu työajon päästöihin
	Etätyö	0,5	Ei tarkastelussa
	Yhteensä	287,5	822,2

* Hankintaperusteisesti laskettuna.

Toimipaikkojemme energiankulutus

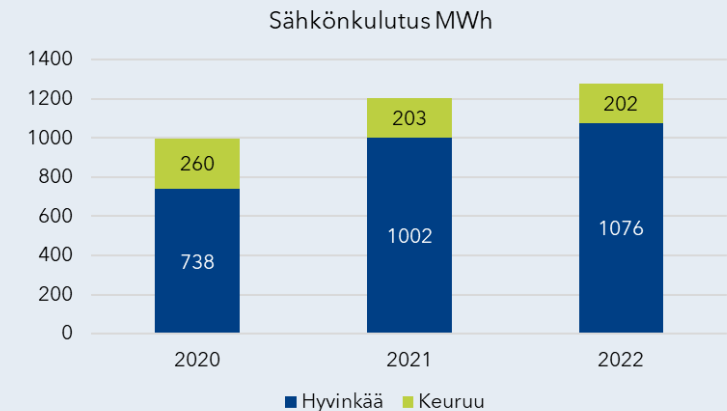
Toimipaikkojemme päästöt koostuvat sähkönkulutuksesta ja kaukolämmöstä. Toimipaikkojemme energiankulutus vuonna 2022 oli 2496 MWh (2021: 2310 MWh). Vuonna 2022 siirryimme käyttämään tuulisähköä Hyvinkään toimipisteessä. Täten suurin osa käyttämästämme energiasta on nykyään peräisin uusiutuvista lähteistä. Vaikka tuulisähkö on päästötöntä, syntyy energiantuotannosta elinkaaripäästöjä. Nämä päästöt on otettu huomioon päästölaskennassa scope 3 -päästöissä. Hyvinkään toimipisteen kaukolämpö on 90 % uusiutuvilla energialähteillä tuotettua lämpöä ja jätelämpöä.

Nousua Hyvinkään toimipisteen energiankulutuksessa selittää huhtikuussa 2022 käyttöön otettu varastolaajennus. Sesonkiaikana Hyvinkäällä tehty vuorotyö pidentää valaistuksen ja muiden laitteiden päivittäistä käyttöaika. Vuonna 2022 tehtiin kuitenkin vähemmän vuorotyötä kuin 2021, joten se ei vaikuta sähkönkulutuksen kasvuun.

Toimipaikkojen päästöt olivat tarkastelujaksolla hankintaperusteisesti laskettuna Hyvinkäällä 38,5 t CO₂e ja Keuruulla 24,1 t CO₂e. Sijaintiperusteisesti laskettuna päästöt olivat toimipaikkojen osalta yhteensä 285,9 t CO₂e (2021: 289,4 t CO₂e). Keuruun toimipisteessä lämmitys sisältyy varaston vuokraan, joten lämmitysenergian kulutus arvioitiin olettamalla toiminta ja tilat samankaltaisiksi kuin Hyvinkäällä. Hankintaperusteisella laskutavalla toimipaikkojen päästöt ovat laskennallisesti huomattavasti pienem-

mät kuin sijaintiperusteisella laskutavalla. Jatkossa toimipaikkojen päästöt tullaan raportoimaan hankintaperusteisesti, sillä se on vastaa paremmin toteutuneita päästöjä, kuin sijaintiperusteinen laskutapa.

Liikematkustus on vähentynyt pandemiavuosina huomattavasti, kun esimerkiksi asiakastapaamiset on siirrytty toteuttamaan pitkälti etänä. Siirtymä etätapaamisten suosimiseen on pysyvä. Vuonna 2022 liikematkustuksen päästöt olivat 0,6 t CO₂e (2021: 1,1 t CO₂e).

Toimipaikkojen energiankulutus

	2022		2021	
	Hyvinkää	Keuruu	Hyvinkää	Keuruu
Sähkö MWh	1076	202	1002	203
Lämmitysenergia MWh	1026	192	919	186
Kaikki energia MWh	2102	394	1921	389
Sähkö GJ	3873,6	727,2	3607,2	730,8
Lämmitysenergia GJ	3693,6	691,2	3308,4	669,6
Kaikki energia GJ	7567,2	1418,4	6915,6	1400,4

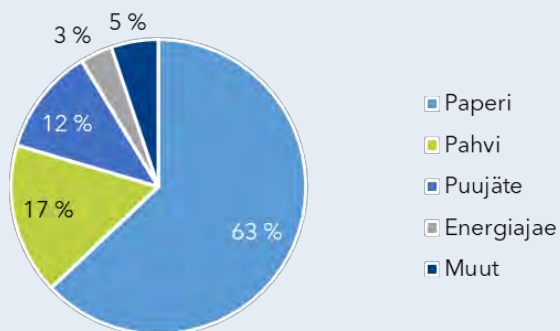
Jätteet ja niiden käsittely

Jätteiden ja makulointien yhteismassa vuonna 2022 oli 710,3 t (2021: 658,2 t). Hyvinkään osuus jätteistä oli 581,2 t ja Keuruun 129,1 t. Vaikka jätteen kokonaismäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna, energiajakeen määrä pieneni noin 40 t. Suurin kasvu yksittäisessä jakeessa oli paperijätteen määrässä, joka koostuu pitkälti makulointuvasti kirjoista. Jätteenkäsittelyn ja makuloinnin päästöt kattoivat noin 12 % koko vuoden päästöistämme. Jätteisiin liittyvä data on saatu suoraan jätteiden käsittelyn toteuttavilta yrityksiltä. Tuotantomäärien kasvaessa myös jätemäärä kasvaa, minkä vuoksi panostamme erityisesti huolel-

liseen jätteen lajitteluun materiaalin uudelleenhyödyntämisen tukemiseksi.

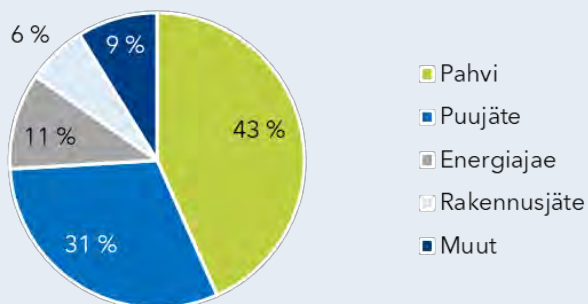
Paperijäte kattaa suurimman osan toiminnasamme syntyvästä jätteestä. Makulointeja tehtiin vuonna 2022 yhteensä 1 143 075 kappaletta, joista 1 140 921 oli kustantajien tilaamia, ja 2154 meidän tilaamiamme. Kaikkien makulointavien kirjojen massa oli noin 360 t, ja se on laskettu osaksi Hyvinkään paperijätettä. Nidotuista teoksista noin 50 % makuloidaan kierrättämällä ja noin 50 % polttamalla. Kaikki nitomattomat teokset kierrätetään. Tällä periaatteella on myös laskettu makulointavien kirjojen osuudet kierrätettäväksi ja hyödynnettäväksi päätyvästä jätteestä.

Hyvinkään suurimmat jäteluokat

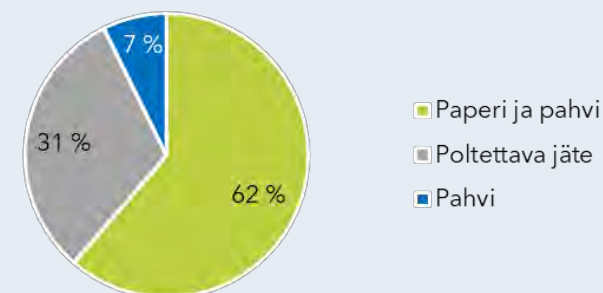
Yhteensä 581,2 t. Muut-luokka sisältää rakennusjätteen, metallin, muovin, biojätteen ja elektroniikkajätteen.

Hyvinkään jätteet ilman makulointeja t

Yhteensä 222,4 t. Muut-luokka sisältää muovin, biojätteen, metallin, paperin ja elektroniikkajätteen.

Keuruun jätteet t

Yhteensä 129,1 t.

Merkittävä osa toiminnassamme syntyvästä jätteestä koostuu pakkausmateriaaleista kuten pahvista ja puulavoista. Tästä syystä tuotantovolyyymien kasvaessa myös jätteen määrä kasvaa. Pakkausmateriaalijätettä syntyy sekä omissa toiminnoissamme, että kumppaniemme toiminnoissa.

Kuten mainittua, pyrimme minimoimaan jätteidemme aiheuttamat ympäristövaikutukset lajittelemalla ja kierrättämällä kaiken tuotannon jätteen. Käytämme uudelleen esimerkiksi tavaratoimitusten mukana tulevat puulavat, jotka hävitetään aina vasta niiden rikkouduttua. Pakkausmateriaalien toimituksissa käytettävät puulavat myös palautetaan aina toimituksen jälkeen toimittajalle, mikäli ne ovat ehjiä ja muuten hyväkuntoisia. Lisäksi kaikki pakkausma-

teriaali, kuten pakettien täytemateriaali, käytetään aina mahdollisuuksien mukaan uudelleen. Syksyllä 2022 hankimme perforaattorin, jolla voimme tehdä itse pahinkeräykseen päätyvistä pahvilaatikoista pakettien täytemateriaalia. Täten tuotantomme on nykyään lähes täysin muovitonta.

Jätteiden määrä, kierrätettävyys ja hyödynnettävyys

	t
Pahvi	96,36
Muovi	7,92
Metalli	2,99
Paperi	333,83
Kierrätettävää	441,10
Energiajäte/poltettava jäte	264,52
Elektroniikka	0
Biojäte	4,68
Hyödynnettävää	269,20
Yhteensä	710,29

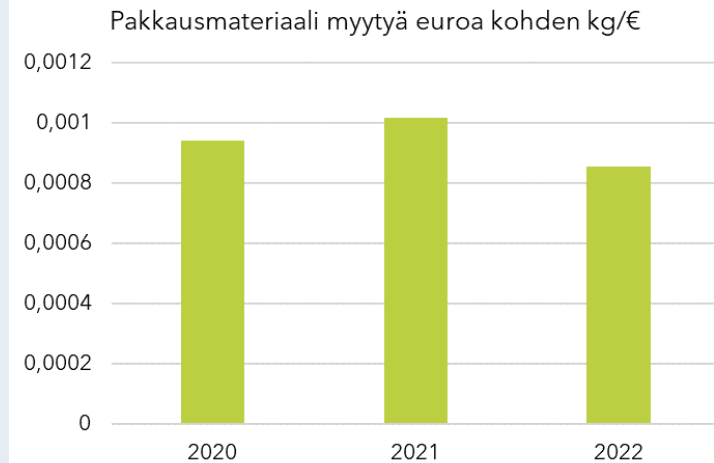
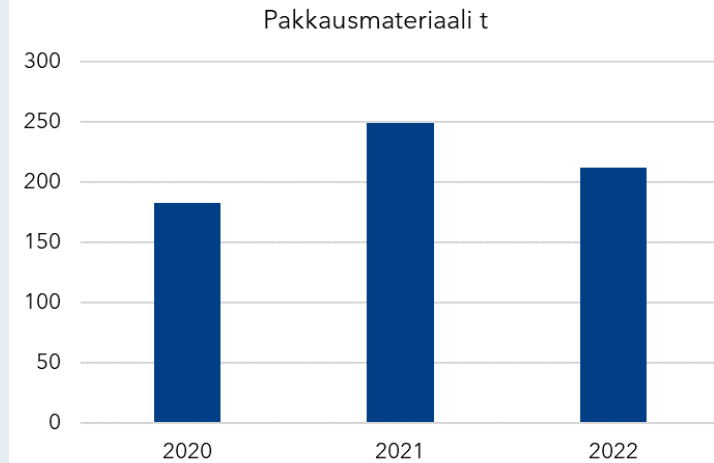
Tehokasta pakkausmateriaalien käyttöä

Olemme kiinnittäneet viime vuosina huomiota pakkausmateriaalien käytön vähentämiseen. Pakkausmateriaalien määrät on raportoitu ostetun pakkausmateriaalin mukaan. Tuotantovolyymin kasvaessa myös pakkausmateriaalien määrä kasvaa. Kuitenkin vuonna 2022 ostetun pakkausmateriaalin määrä on pienentynyt. Tätä selittää osittain vuonna 2021 tehty ennakkointi tuotantovolyymien kasvusta, mikä näkyi myös pakkausmateriaalin ostoissa. Suhteutettaessa pakkausmateriaalmäärä myytyihin euroihin nähdään, että tarvittavan pakkausmateriaalin määrä on onnistuttu pitämään alhaisena.

Suurin osa käyttämästämme pakkausmateriaalista on uusiutuvaa, sillä pahvi kattaa suurimman osan käytetyistä pakkausmateriaaleista. Pieni osa käyttämästämme materiaalista, kuten kiristekalvo ja teippi, ovat peräisin uusiutumattomista lähteistä. Koska uusiutumattomista lähteistä olevat materiaalit kattavat niin pienen osan kaikista käyttämistämme pakkausmateriaaleista, ei niiden käytöstä ole olemassa tarkkaa kirjanpitoa. Voidaan kuitenkin arvioida, että kiristekalvoa käytetään vuodessa noin 6000 kg, ja teippiä ja muita materiaaleja noin 4000 kg. Arviot perustuvat käytettyihin lavamääriin. Uusiutumattomat materiaalit kattoivat arvion mukaan vuonna 2022 noin 5 % kaikista käytetyistä pakkausmateriaaleista.

Kierrätyskuidun massan osuus kaiken käyttämämme pahvisen pakkausmateriaalin massasta oli 44 % vuonna 2022 (2021: 52 %). Kaikesta käytetystä pakkausmateriaalista kierrätetyn materiaalin osuus oli vuonna 2022 täten 42 % (2021: 48 %).

Ainoa tuotannossa käyttämämme materiaali, joka ei ole pakkausmateriaalia, on kirjojen muovituksessa käytetty muovi. Vuonna 2022 kirjamuovia käytettiin noin 5000 kg. Käytämme muovituksessa tällä hetkellä pääasiassa biopohjaista muovia, ja se kattaa yli 80 % muovitettavista kirjoista. Biomuovi on yli 90-prosenttisesti uusiutuvista raaka-aineista valmistettu. Sen valmistuksessa käytettävän sokeriruokopohjaisen etanolin valmistusprosessin hiilijalanjälki on negatiivinen, eli prosessi sitoo ilmasta enemmän hiilidioksidia, kuin tuottaa päästöjä.

Pahvin kierrätyskäyttöä perforaattorilla

Hankimme vuonna 2022 perforaattorin, jolla voimme uudelleenkäyttää tuotantoon kertyvää pahvia lähetysten täytemateriaalina. Kone rei'ittää ja pehmentää pahvin täytemateriaaliksi lähetyksiin. Nykyään emme ostakaan enää lainkaan muovista täytemateriaalia.

Arjen teoilla kohti hiilikädenjälkeä

Vuonna 2022 toteutimme ensimmäisen vastuullisuusraportin, joka kattoi toimintamme vuonna 2021. Vastuullisuusraportoinnin aloittaminen, hiilijalanjälkilaskenta sekä ympäristöohjelman päivitys ovat kaikki toimenpiteitä, jotka ovat viime vuoden aikana parantaneet huomattavasti tietoisuuttamme toimintamme vaikutuksista, sekä mahdollistaneet tavoitteiden asettamisen vaikutusten minimoimiseksi. Asetimmekin vuonna 2022 tavoitteen siitä, että toimintamme olisi hiilineutraalia omien toimintojemme sekä ostoenergian osalta vuoden 2023 kuluessa.

Olemme toteuttaneet viime vuosina useita toimenpiteitä negatiivisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Merkittävä päästövähennys saatiin aikaan vuonna 2022 siirtymällä käyttämään päästötöntä tuulisähköä. Olemme myös panostaneet energiatehokkuuteen esimerkiksi vaihtamalla osan Hyvinkään varaston valaistuksesta liiketunnistinledeiksi sekä vähentämällä huomattavasti paperista asiointia ja turhaa tulostamista. Vuonna 2022 aloitettiin paperittoman keräilyn projekti, jonka avulla tavoitellaan entisestään paperin käytön vähentämistä tuotannossa. Tavoitteena on saattaa projekti päätökseen vuoden 2023 aikana. Tavoitteenamme on, että pitkällä

aikavälillä voisimme toteuttaa enemmän positiivisia ympäristövaikutuksia lisääviä toimenpiteitä, ja muodostaa siten hiilikädenjäljen.

Kuljetusyritysten tekemät päästövähennykset ja kompensatiot vaikuttavat olennaisesti oman toimintamme päästöihin, minkä vuoksi vuoropuhelu ympäristöasioista koko arvoketjussa on tärkeää. Käymmekin vuoropuhelua yhteistyökumppaneidemme kanssa ja seuraamme kuljetusalan käytäntöjen kehittymistä. Avoin keskustelu toiminnoissamme syntyvistä päästöistä ja niihin vaikuttamismahdollisuuksista on myös tärkeää tietoa asiakkaillemme.

Pyrimme lisäämään henkilöstömme ympäristötietoisuutta koulutuksilla ja kiinnittämällä aktiivisesti huomiota arjen toimintatapoihin. Keskittymällä ympäristötietoisuuteen työpaikalla tavoittelemme käytäntöjen siirtymistä myös työajan ulkopuolelle. Erityisesti jätteenlajittelussa on tapahtunut huomattavaa asenneilmapiiirin muutosta kuluneina vuosina. Tarjoamme myös henkilöstöllemme työsuohdepyöräedun, jolla pyrimme edistämään kestävästä liikkumisesta sekä työmatkoilla että työn ulkopuolella.

Vuonna 2022 kiinteistöjemme energiankulutus kasvoi, sillä huhtikuussa 2022 otettiin käyttöön Hyvinkään toimipisteen laajennus, Salojärvi-varasto. Laajennuksen seurauksena päästömme eivät kuitenkaan kasvaneet, sillä siirryimme käyttämään tuulisähköä vuoden 2022 alusta. Lisäksi uusissa tiloissa energiatehokkuus on hyvällä tasolla esimerkiksi liiketunnistinledien ansiosta. Varastolaajennuksen tekemiseksi

kaadettiin noin puoli hehtaaria metsää, jonka lisäksi rakentaminen itsessään aiheuttaa ympäristövaikutuksia. Teemme toimenpiteitä vastataksemme aiheuttamamme negatiiviseen ympäristövaikutukseen, ja keinoja toimintamme päästöjen vähentämiseksi etsitäänkin jatkuvasti. Ensisijaisesti tähtäämme päästöjemme vähentämiseen esimerkiksi puhtaamman energian käytön voimin.

Sosiaalinen vastuu

Ammattitaitoinen henkilöstö voimavaranamme

Henkilöstöstä huolehtiminen hyvinvoinnin, työturvallisuuden, ja tasa-arvon edistämisen näkökulmasta on lähtökohta henkilöstövastuullisuudellemme. Kouluttamisella tuemme yhdenvertaista etenemistä ja motivaation ylläpitämistä pitkillä työurilla.

Turvallinen työympäristö

Turvallisuuskäytäntöjemme perustana on ennaltaehkäisevä toiminta. Laadukkaalla turvallisuusperehdytyksellä ja -koulutuksella tavoitellaan nollaa tapaturmaa. Työsuojelutoimikunta edistää työturvallisuuden toteutumista, ja huolehtii siitä, että henkilöstöllä on tieto työsuojelua koskevista säännöksistä, määräyksistä ja ohjeista. Toimikunta koostuu neljästä henkilökunnan valitsemasta jäsenestä sekä työnantajan nimittämästä työsuojelupäälliköstä, ja kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Työturvallisuuteen liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisin väliajoin työsuojelutoimikunnan toimesta. Riskienarvioinnilla kohdistetaan huomiota kaikista olennaisimpiin turvallisuuteen liittyviin asioihin, ja tarvittaessa järjestetään esimerkiksi aiheeseen liittyvää koulutusta. Näin tuetaan tapaturmien ennaltaehkäisyä. Työterveyden kanssa yhteistyössä toteutetaan tasaisin väliajoin työpaikkaselvitys ja toimintasuunni-

telma, jotka auttavat suuntaamaan huomiota työterveyden näkökulmasta olennaisiin asioihin.

Lähtökohtana henkilöstön turvallisuusosaamiselle on laadukas perehdytys heti työtehtävissä aloitettaessa. Viime vuosina olemme panostaneet perehdytyksen kehittämiseen ja prosessien vakiinnuttamiseen, ja työ aiheen parissa jatkuu. Työterveys, työturvallisuus ja tietoturva -koulutuksilla ylläpidetään henkilöstön turvallisuusosaamista. Koulutuksissa kerrataan turvallisuuskäytäntöjä liittyen tapaturmien ehkäisyyn, turvallisiin työskentelytapoihin, työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä tietoturvaan. Lisäksi koulutukset tarjoavat henkilöstölle mahdollisuuden turvallisuusasioiden pohtimiselle ja mahdollisten huolten esiintuomiselle. Vuosina 2021-2022 järjestettiin osissa koko henkilöstölle työterveys, työturvallisuus ja tietoturva -koulutus. Olemme myös panostaneet ensiapukoulutukseen, ja noin 15 % Hyvinkään henkilöstöstä on käynyt EA1-tason ensiapukoulutuksen. Keuruun toimipisteessä ensiapukoulutus on toteutettu hätäensiapulaajuudessa, ja koulutuksen käyneiden

osuus henkilöstöstä on noin 35 %. Keväällä 2022 käyttöön otettu Hyvinkään varaston laajennus edistää myös osaltaan työturvallisuuden toteutumista, kun tilaa on enemmän.

Kaikki tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet raportoidaan ja kirjataan tilastoon. Työtapaturmien tutkimisprosessi on vakioitu, ja sen suorittaa työsuojelutoimikunta. Jokaisella henkilöstön jäsenellä on velvollisuus ilmoittaa työtapaturmasta tai läheltä piti -tilanteesta työsuojelupäällikölle.

Viime vuosien kehitys työtapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden määrässä on ollut melko hyvää. Työtapaturmien määrä on pysynyt alhaisena, ja läheltä piti -ilmoitusten määrä on kasvanut. Läheltä piti -ilmoitusten kasvava määrä kertoo aktiivisemmasta ilmoittamisesta. Olemme kannustaneet henkilöstöä ilmoittamaan läheltä piti -tilanteista aikaisempaa aktiivisemmin.

Tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet

	2022	2021	2020
Työtapaturmat	5	3	5
Läheltä piti	19	14	11

Tapaturmataajuus

	2022	2021	2020
TRIF* tapaturmaa/miljoona työtuntia	13,2	9,3	16,8
LTIF** poissaoloon johtanutta tapaturmaa/miljoona työtuntia	5,3	9,3	13,4
Tilastosovellus Tikku, Tapaturmavakuutuskeskus (tukku- ja vähittäiskauppa)	Ei saatavilla raportin julkaisun aikaan	27,2	26,0

*Total Recordable Injury Frequency

**Lost Time Injury Frequency

Hyvinvoiva ja ammattitaitoinen henkilöstö

Henkilöstömme työhyvinvointia tuetaan hyvällä esihenkilötyöllä, laajalla yhteistyöllä työterveyden kanssa, työturvallisuuden kehittämisellä sekä muulla työ- ja toimintakyvyn ylläpitoa tukevalla toiminnalla.

Vuonna 2022 suhteellisten sairauspoissaolojen määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 1,1 prosenttiyksikköä (2022: 5,3 %, 2021: 4,2 %). Sairauspoissaolojen määrän kasvua selittää erityisesti vuoden 2022 lopulla esiintynyt poikkeuksellinen flunssavirusaalto. Hyvä esihenkilötyö toimii lähtökohta sairauspoissaoloihin vaikuttamiselle. Esihenkilötyön tukena toimii esimerkiksi varhaisen välittämisen malli, joka kulkee Kirjavälityksessä nimellä Tarraa-malli.

Työterveyshuollolla pyritään ennaltaehkäisemään työhön liittyviä sairauksia, ja ylläpitämään sekä edistämään työ- ja toimintakykyä. Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi laajennettu työterveyshuolto on käytössä 6 kk työsuhteen alkamisesta sekä vakituisissa että määräaikaisissa työsuhteissa. Vuonna 2022 aloitettiin työterveyshuollon uudistamistyö. Painopistettä työterveyshuollossa siirrettiin ennaltaehkäisävään, ja työhyvinvointia ja -terveyttä edistävään suuntaan. Työterveyshuoltoon sisältyy lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyshoitajan ja yleislääkärin palvelut, yleislääkärin määräämät laboratorio- ja röntgentutkimukset, fysio- ja ravitsemusterapiakäyn- tejä, työpsykologin tapaamisia sekä lyhytpsykoterapi-

aa. Työterveyden kanssa pidetään kuukausittain tilannekatsaus, ja ajankohtaisista asioista viestitään esihenkilöille. Yhteistyötä myös eläkevakuutusyhtiön kanssa on tiivistetty vuoden 2022 aikana, tavoitteena edellä mainittu ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen työkykyyn vaikuttaviin asioihin. Vuonna 2022 on siis panostettu laajemmin työkykyjohtamiseen, ja työ jatkuu vuoden 2023 aikana.

Työterveyden lisäksi henkilöstön hyvinvointia tuetaan esimerkiksi liikuntaedulla. Kannustamme henkilöstöä työmatkaliikuntaan myös pyöräedulla, ja tarjoamme henkilöstölle päivittäin terveellisen välipalan. Kulttuurin osalta tarjoamme henkilöstölle Kirjavälityksen oman kirjaston sekä edullisen kirjojen ostomahdollisuuden. Olemme määritelleet päihdeohjelman, ja olemme savuton työpaikka. Hyvinvoiva henkilöstö on voimavaramme, ja pyrimme tukemaan henkilöstömme hyvinvointia arjessa niin hyvin kuin mahdollista.

Tuotannon uudistuksia

Vuonna 2022 käyttöön otettu varastolaajennus sekä tuotannon uudistukset, kuten pakkaus kone, tukevat osaltaan työntekijöiden hyvinvointia. Lisätila ja varaston uudistukset ovat tukevat sekä työturvallisuutta että -hyvinvointia. Pakkaus kone taas mahdollistaa entistä ergonomisemman työskentelytavan. Pitkällä aikavälillä tilojen ja tuotannon uudistusten toivotaan vaikuttavan positiivisesti työntekijöidemme terveyteen ja hyvinvointiin. Uudistusten vaikutuksia seurataan.

Monipaikkamalli toimihenkilöille

Määrittelimme vuonna 2022 monipaikkamallin, joka mahdollistaa toimihenkilöille hybridityön tekemisen. Monipaikkamalli joustavoittaa työskentelytapoja, ja jatkuvan kehittämisen periaatteiden mukaisesti työntekijöiden ammattitaidon vahvistumista myös hybridityössä seurataan ja tuetaan. Työntekijä ja esihenkilö seuraavat yhteistyössä etätyöskentelykäytäntöjä, työhyvinvointia ja työssä suoriutumista. Kokonaisuutena mallin toimitusta seurataan säännöllisesti.

Ammattitaito on meille erityisen tärkeää, ja se onkin kirjattu myös osaksi arvojamme. Ammattitaidon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi Kirjavälityksessä tehdään paljon kouluttamista. Kouluttaminen on sekä ammattitutkintoon tähtäävää että yksittäisistä lyhytkursseista koostuvaa. Suoritettavia ammattitutkintoja ovat esimerkiksi palvelulogistiikan ammattitutkinto, liiketalouden perustutkinto ja lähiesimiehen ammattitutkinto. Digitalisaation aiheuttamaan osaamistarpeiden muuttumiseen olemme vastanneet sisäisellä kouluttamisella. Sisäistä koulutusta on järjestetty myös esimerkiksi esihenkilötyöhön ja työturvallisuuden liittyen. Ammattitutkintoja ei vuonna 2022 toteutettu samassa määrin kuin vuonna 2021, mikä selittää koulutustuntien laskua. Vaihtelua miesten ja naisten koulutustunneissa on vuosittain, mutta pitkällä aikavälillä naisten ja miesten koulutuntien määrät ovat samaa suuruusluokkaa.

Osaamisen kehittäminen on pitkälti tarpeperusteista. Työnkuvan muuttuessa henkilölle tarjotaan tarvittava koulutus täydentämään jo olemassa olevaa osaamista. Lisäksi tehtävien muuttuessa perehdytetään henkilöt tehtävän erityispiirteisiin esimerkiksi trukin ajokoulutuksen muodossa.

Vuoden 2022 osalta kehityskeskustelut käydään kaikkien toimihenkilöiden kanssa. Tuotannossa kehityskeskustelut on tarkoitus jatkossa käydä ryhmäkeskusteluina. Tällä hetkellä ryhmäkehityskeskustelut toteutuvat Keuruun osalta. Tavoitteena on saavuttaa tilanne, jossa koko henkilöstö osallistuu joko yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluihin. Uusi tiiminvetäjämalli

otettiin käyttöön Hyvinkäällä vuonna 2021. Jatkossa Hyvinkään työnjohtajat käyvät kehityskeskustelut tiiminvetäjien kanssa sekä tuotannon henkilöstön kanssa ryhmäkeskusteluina. Toimihenkilöiden kehityskeskustelut käydään kahdestaan oman esimiehen kanssa. Kehityskeskustelut antavat kuvan henkilöstön hyvinvoinnin ja motivaation nykytilasta, ja tarjoavat mahdollisuuden työssä kehittymisen edistämiseen sekä yksilöinä että tiiminä. Jatkuvaa vuorovaikutusta esihenkilön ja työntekijän välillä pyritään tukemaan myös arjessa. Esihenkilöillä on ollut vapaus muodostaa omat käytäntönsä jatkuvaan vuoropuheluun, palautteenantoon ja ohjaamiseen liittyen työntekijöiden kanssa.

Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden

4,9 h/hlö (2021: 11,6 h/hlö)

Miesten ja naisten koulutustunnit

	Miehet	Naiset
Koulutustunnit h	276	664
Koulutustunnit h/hlö	3,7	5,6

Pitkät työurat Kirjavälityksessä

Kirjavälityksessä on tehty koko sen toiminta-aikana paljon pitkiä työuria. Vuonna 2022 jaettiin jälleen ansiomerkkejä pitkistä työurista. Merkkejä jaettiin seuraavasti:

1 kpl 10 vuoden työurasta

7 kpl 20 vuoden työurasta

3 kpl 25 vuoden työurasta

1 kpl 30 vuoden työurasta

Tukemalla henkilöstön hyvinvointia, ammattitaitoa ja motivaatiota sekä tarjoamalla työssä etenemisen mahdollisuuksia toivomme voivamme tulevaisuudessaakin jakaa vielä useita ansiomerkkejä kymmenien vuosien työurista Kirjavälityksessä.

Työnkierrolla vastataan sekä työntekijöiden haluun kehittää omaa osaamistaan että yrityksen tarpeisiin. Moniosaaminen on osa työntekijöidemme ammattitaitoa. Mahdollisuus työskennellä useissa eri tehtävissä luo joustoa sekä työntekijöidemme arkeen että tuotannon suunnitteluun. Viime vuosina työnkiertoa on lisätty myös henkilöstön omasta toiveesta. Mukautetulla työllä taas tuetaan työssäjaksamista tilanteissa, jossa työkyvyssä on tapahtunut jo muutoksia. Joustavat työskentelyn mallit tukevat henkilöstön hyvinvointia ja auttavat vastaamaan tuotannon volyymin vaihteluihin.

Kouluttamisen, työnkierron ja muun osaamisen kehittämisen muodostama kokonaisuus tähtää henkilöstön motivaation ylläpitämiseen, mahdollistaa joustavan työskentelyn moniosaamisen kautta ja rakentaa ammattitaitoa. Kaikki edellä mainitut asiat edesauttavat tekemäämme laatutyötä ja auttavat vastaamaan asiakkaidemme tarpeisiin entistä paremmin.

Tasa-arvoinen työyhteisö

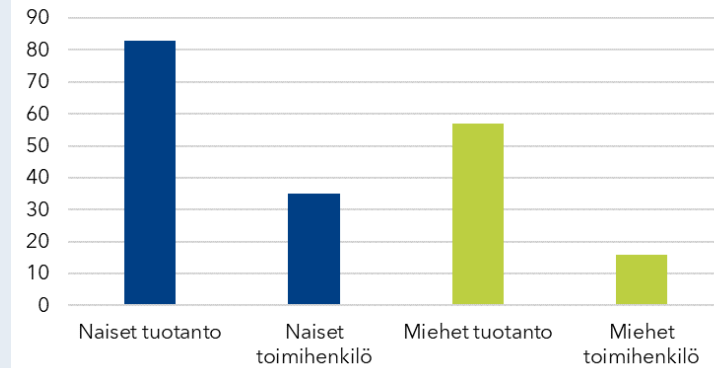
Nollatoleranssi häirinnälle ja muulle epäasialliselle käytökselle muodostaa perustan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllemme. Jokaista työntekijää kohdellaan yhdenvertaisesti riippumatta sukupuolesta, iästä, seksuaalisesta suuntautumisesta, alkuperästä, uskonnosta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Kunnioitamme oikeuksia mielipiteen ilmaisuun ja ammatilliseen järjestäytymiseen. Olemme tehneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka toimii ohje- ja nuorana yhdenvertaisuustyömme toteuttamiselle.

Olemme vakiinnuttaneet henkilöstöhallinnon ja esihenkilötyön käytäntömme, mikä takaa myös tasa-arvon näkökulmasta yhdenvertaisen kohtelun koko henkilöstölle. Tasa-arvon toteutumista esimerkiksi koulutuksissa, työnkierrossa ja uralla etenemisessä seurataan. Vuonna 2022 naisten keskiarvopalkan suhde miesten keskiarvopalkkaan vakituisten tuotannon työntekijöiden osalta oli 97 %, ja määräaikaisten tuotannon työntekijöiden osalta 105 %. Ylempien toimihenkilöiden ja esihenkilöiden osalta naisten keskiarvopalkan suhde miesten keskiarvopalkkaan oli 92 %. Palkkatasa-arvon toteutumista tarkastellaan säännöllisesti. Jatkuvan kehittämisen malli ulottuu myös yhdenvertaisuustyöhömme, ja olemme sitoutuneita tekemään Kirjavälityksestä yhä tasa-arvoisemman työpaikan.

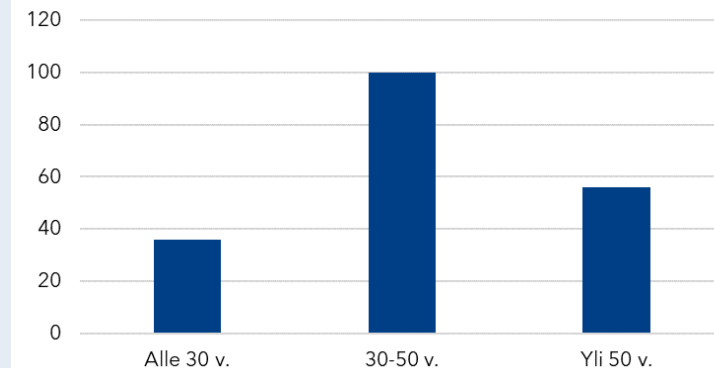
Pitkät työsuhteet eivät ole epätavallisia Kirjavälityksessä. Tästä syystä meille on tärkeää, että kaikenikäisiä työntekijöitä kohdellaan yhdenvertaisesti, ja

esimerkiksi työn mukauttamista toteutetaan tarvittaessa. Edellisessä aluvuossa käsitelty työhyvinvoinnin ja ammattitaidon ylläpitämisen ja kehittämisen kokonaisuus on myös tärkeä osa ikääntyvien työntekijöiden työmotivaation ylläpitoa, ja pitkän työuran tukemista. Sisäisellä ohjauksella ja hyvällä esihenkilötyöllä tähdätään siihen, että jokaisella henkilöstömme jäsenellä on kaikin puolin hyvä työura Kirjavälityksessä.

Miesten ja naisten sijoittuminen eri työtehtäviin

Henkilöstön ikäjakauma

Raportointiperiaatteet

Tämä raportti on toteutettu noudattaen GRI (Global Reporting Initiative) -standardia. Raportoinnissa on käytetty vuonna 2021 uudistettuja Universal Standards -standardeja (GRI 1, GRI 2 ja GRI 3). Raportti kattaa tilikauden 1.1.-31.12.2022, ja on Kirjavälityksen toinen vastuullisuusraportti. Talousluvut vastaavat vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitettyjä lukuja. Raportin on hyväksynyt Kirjavälityksen johtoryhmä. Jatkossa vastuullisuusraportti tullaan julkaisemaan kerran vuodessa keväällä. Tämän raportin julkaisupäivä on 12.5.2023.

Koska kyseessä on toinen raportti, jossa noudatetaan GRI-standardia, ei kaikista tunnusluvuista ole olemassa kolmen vuoden aikasarjaa. GRI-sisältöindeksissä on eritelty kohdat, joista ei ole olemassa tietoja viimeisen kolmen vuoden ajalta, tai joissa tiedot ovat jollain muulla tapaa puutteellisia.

Raporttiin liittyvissä kysymyksissä voit olla yhteydessä laatupäällikkö Susanna Snellmaniin (susanna.snellman@kirjavalitys.fi) tai talous- ja IT-johtaja Eija Weckiin (eija.weck@kirjavalitys.fi).

Päästölaskennassa käytettyjen kertoimien lähteet

Päästölähde	Päästökertoimen lähde
	Sijaintiperusteinen laskentatapa: Fingrid, Motiva
Toimipaikat	Hankintaperusteinen laskentatapa: Hyvinkään lämpövoima Oy, Keuruun lämpövoima Oy
Kuljetukset	GHG protokolla 2021
Liikematkustus	VTT:n Liisa-malli
Pakkausmateriaalit	DS Smith
Laitehankinnat	Lenovo
Energiantuotannon elinkaaripäästöt	Suomen tuulivoimayhdistys
Etätyö	Anthesis 2021, Fingrid
Jätteet	Dahlbo ym. 2011
Makuloinnit	Johdettu mm. Dahlbo ym. 2011

GRI-sisältöindeksi

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Yleiset tiedot			
Organisaatio ja sen raportointikäytännöt			
GRI 2-1 2021	Organisaation yleistiedot	s. 3, GRI-sisältöindeksi	https://www.kirjavalitys.fi/yritys/
GRI 2-2 2021	Vastuullisuusraportointiin sisältyvät yhtiöt	GRI-sisältöindeksi	Raportti kattaa koko Kirjavälityksen toiminnot sekä Hyvinkään että Keuruun toimipaikoissa.
GRI 2-3 2021	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	s. 32	
GRI 2-4 2021	Aiemmin raportoidun tiedon muutokset	GRI-sisältöindeksi	Muutoksia suhteessa aiemmin raportoituun tietoon ei ole.
GRI 2-5 2021	Raportin varmennus	GRI-sisältöindeksi	Raporttia ei ole ulkoisesti varmennettu.
Aktiviteetit ja työntekijät			
GRI 2-6 2021	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	s. 3, 8	
GRI 2-7 2021	Palkansaajat	s. 9-10	
GRI 2-8 2021	Muut työntekijät	s. 9	
Hallinto			
GRI 2-9 2021	Hallintorakenne	GRI-sisältöindeksi	https://www.kirjavalitys.fi/wp-content/uploads/2023/03/TILINP%C3%84%C3%84T%C3%96S-2022-Kirjav%C3%A4litys-Oy_final.pdf
GRI 2-10 2021	Hallituksen nimittäminen ja valinta	s. 10	
GRI 2-11 2021	Hallituksen puheenjohtaja	GRI-sisältöindeksi	Hallituksen puheenjohtaja ei ole johtoryhmän jäsen. Hallituksen puheenjohtajana toimii Alexander Lindbohm (27.5.2013 alkaen) ja toimitusjohtajana Tuula Pelkonen-Tiri (1.10.2019-15.1.2023) ja Jaakko Haapakangas (16.1.2023 alkaen).
GRI 2-12 2021	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	s. 10	
GRI 2-13 2021	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	s. 10	Vastuullisuusasioista vastaa laaturyhmä, jossa johdon edustajana toimii IT- ja talousjohtaja.
GRI 2-14 2021	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	s. 10, 11	
GRI 2-15 2021	Eturistiriitojen välttäminen	GRI-sisältöindeksi	Hallituksen eturistiriitojen välttämiseksi ei ole olemassa prosessia. Kaikkia asiakkaita kohdellaan yhdenvertaisesti, eikä hallituksessa käsitellä hinnoitteluun tai asiakkaiden luottamuksellisiin asioihin liittyviä aiheita.
GRI 2-16 2021	Kriittisistä huolista viestiminen	s. 10	Vuonna 2022 ei tullut ilmi kriittisiä huolia.

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
GRI 2-17 2021	Hallituksen yhteinen tieto kestävästä kehityksestä	s. 10	
GRI 2-18 2021	Hallituksen suoriutumisen arviointi	s. 10	
GRI 2-19 2021	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	GRI-sisältöindeksi	Vuonna 2022 toimitusjohtajan ja hallituksen palkkojen ja palkkioiden suuruus oli yhteensä 192 t €. Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
GRI 2-20 2021	Palkitsemisen määrittelyprosessi	GRI-sisältöindeksi	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
GRI 2-21 2021	Vuotuinen kompensatiosuhde	GRI-sisältöindeksi	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
Strategia, käytännöt ja toimintatavat			
GRI 2-22 2021	Kestävän kehityksen strategia	s. 5	
GRI 2-23 2021	Käytännöt, joihin yhtiö on sitoutunut	s. 6, 12	
GRI 2-24 2021	Käytäntöjen ja toimintatapojen jalkauttaminen	s. 6, 11-12	
GRI 2-25 2021	Negatiivisten vaikutuksien korjauksen prosessit	s. 8, 28	
GRI 2-26 2021	Käytännöt neuvojen etsimiseksi ja huolten esiintuomiseksi	GRI-sisältöindeksi	Tällä hetkellä huolista on mahdollisuus ilmoittaa esimerkiksi esihenkilölle tai työsuojeluvaltuutetulle. Whistleblowing-kanava otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.
GRI 2-27 2021	Lakien ja säädösten noudattaminen	GRI-sisältöindeksi	Ei tapauksia liittyen lakien tai säädösten noudattamatta jättämiseen.
GRI 2-28 2021	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	s. 8	
Sidosryhmäyhteistyö			
GRI 2-29 2021	Lähestymistapa sidosryhmäyhteistyöhön	s. 8	
GRI 2-30 2021	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	s. 9	

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Olennaiset aiheet			
GRI 3-1 2021	Olennaisten aiheiden määrittely	s. 11	
GRI 3-2 2021	Olennaiset aiheet	s. 11	
Rehellinen ja avoin liiketoiminta			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 14	
GRI 201-1 2016	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	s. 14	
GRI 207-1 2019	Lähestymistapa veroihin	s. 14-15	
GRI 207-2 2020	Verojen hallinta, kontrolli ja riskienhallinta	s. 14-15	
Lisäarvon tuottaminen koko kirja-alalle			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 16	
GRI 201-2 2016	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	s. 16	
GRI 203-2 2016	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	s. 14-16	
GRI 308-1 2016	Osuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti	GRI-sisältöindeksi	Uusille toimittajille ei tällä hetkellä tehdä ympäristöarviointeja, mutta kaikki toimittajamme ovat sitoutuneet noudattamaan eettisiä periaatteitamme, joihin sisältyy myös vastuu ympäristöstä.
Asiakkaiden tietoturvasta huolehtiminen			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 17	
GRI 418-1 2016	Asiakkaiden yksityisyydensuojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvät valitukset	GRI-sisältöindeksi	Ei tapauksia liittyen asiakkaiden yksityisyydensuojan rikkomiseen tai asiakastietojen häviämiseen.

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Keskitetyn ja älykkään logistiikan edistäminen			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 19, 26	
GRI 305-4 2016	Päästöintensiteetti	s. 20	
Toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 20	
GRI 302-1 2016	Organisaation oma energiankulutus	s. 22	
GRI 302-4 2016	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 22	
GRI 305-1 2016	Suorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 1)	s. 20, 21	Koska ensimmäinen päästölaskentamme tehtiin vuonna 2021, päästöistä ei ole olemassa kolmen vuoden aikasarjaa.
GRI 305-2 2016	Epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 2)	s. 20, 21	Koska ensimmäinen päästölaskentamme tehtiin vuonna 2021, päästöistä ei ole olemassa kolmen vuoden aikasarjaa.
GRI 305-3 2016	Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3)	s. 20, 21	Koska ensimmäinen päästölaskentamme tehtiin vuonna 2021, päästöistä ei ole olemassa kolmen vuoden aikasarjaa.
GRI 305-4 2016	Päästöintensiteetti	s. 20	Päästöintensiteettiä ei ole verrattu vuoden 2021 lukuun, sillä päästölaskennan laskentatapojen muutosten vuoksi luvut eivät ole keskenään vertailukelpoiset.
GRI 305-5 2016	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	s. 20, 26	
GRI 306-1 2020	Jätteen syntyminen ja merkittävät jätteisiin liittyvät vaikutukset	s. 23-24	
GRI 306-2 2020	Jätteen merkittävien vaikutusten hallinta	s. 23-25	
GRI 306-3 2020	Syntynyt jäte	s. 23-24	
GRI 306-4 2020	Hyötykäyttöön menevä jäte	s. 24	
Arjen teot osana ympäristövaikutusten aktiivista vähentämistä			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 25-26	
GRI 301-1 2016	Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan	s. 25	
GRI 301-2 2016	Kierrätettyjen materiaalien käyttö	s. 25	
GRI 308-2 2016	Negatiiviset ympäristövaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	s. 8	

GRI-standardi	Kuvaus	Sijainti raportissa	Huomioita
Henkilöstön hyvinvointi, turvallisuus ja ammattitaito			
GRI 3-3 2021	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 9, 29-33	
GRI 401-1 2016	Uuden palkatun henkilöstön määrä ja vaihtuvuus	s. 9	Ei raportoitu GRI-standardin vaatimassa laajuudessa sillä standardi ei ole suoraan sovellettavissa työn sesonkiluontoisuuden vuoksi. Vaihtuvuudet on raportoitu vakituisen henkilöstön osalta. Vaihtuvuuksia ei ole raportoitu ikäryhmän mukaan, sillä tietoa ei ole saatavilla.
GRI 401-2 2016	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määrä-aikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle	GRI-sisältöindeksi	Etuudet, jotka vähennetään tasaisin väliajoin suoraan palkasta koskevat ainoastaan vakituisia työntekijöitä. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi työsuhdepyöräetu ja liikuntasaldo.
GRI 403-1 2018	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmät	GRI-sisältöindeksi	Työterveyden- ja turvallisuuden johtamista ohjaa ISO 45001 -johtamisjärjestelmä, joka kattaa koko organisaation toiminnan.
GRI 403-2 2018	Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi ja tapauksen tutkinta	s. 29	
GRI 403-3 2018	Työterveyspalvelut	s. 30	
GRI 403-4 2018	Työntekijöiden osallistuminen ja konsultointi työterveys- ja turvallisuusasioihin sekä näistä viestiminen työntekijöille	s. 29-30	
GRI 403-5 2018	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	s. 29	
GRI 403-6 2018	Työntekijöiden terveyden edistäminen	s. 30	
GRI 403-7 2018	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten estäminen ja lieventäminen	s. 8	
GRI 403-8 2018	Työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän kattamat työntekijät	GRI-sisältöindeksi	ISO 45001 -johtamisjärjestelmä kattaa koko organisaation toiminnan.
GRI 403-9 2018	Työhön liittyvät tapaturmat	s. 29	
GRI 404-1 2016	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden	s. 31	Erittelyä työtehtävän mukaan ei ole saatavilla vuodelta 2022.
GRI 404-2 2016	Osaamisen kehittämiseen ja muutokseen liittyvät ohjelmat	s. 31-32	
GRI 404-3 2016	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskusteluiden piirissä olevan henkilöstön osuus	s. 31	
GRI 405-1 2016	Hallinnon ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 9-10, 33	
GRI 405-2 2016	Naisten ja miesten peruspalkkojen sekä palkitsemisen suhde	s. 33	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
GRI 406-1 2016	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	GRI-sisältöindeksi	Ei tiedossa olevia tapauksia liittyen syrjintään.